

KUDRA KAJ TRIKA TERMINARO

MYRTLE VERDA

Enhavo

Enhavo	1
Antaŭparolo	3
1 Terminaro	4
Laborspecoj	4
Specimena recepto por trikado	5
Procedoj	6
Materialoj	9
Galanterio	13
Iloj	15
Ligiloj	17
Diversaj vortoj	18
Ornamaĵoj	20
Diversaj kudreroj	21
2 Mallongigoj	34

Ĉi tiu libro unue aperis en kolekto de terminaro, publikigita en 1947 de U.E.A.

Por ne perdi la enhavon, mi (Tanja Orme) rekreis ĝin kiel modernan PDF-libron. Mi klopodis uzi la originalan aspekton, tekston, formon, kaj bildojn kiel eble plej bone.

Mi aldonis liston de mallongigoj kaj indekson je la fino.

Se vi trovas eraro(j)n, bv. skribi al mi ĉe mi@irizanjo.nl¹ por ke mi povu redakti.

1. <mailto:mi@irizanjo.nl>

Antaŭparolo

La diversajn terminarojn de la I.E.L.-aj jarlibroj ni ĉiam konsideras kiel provajn terminarojn, kaj ne kiel definitivajn, finitajn, por-ĉiam-servontajn kompilaĵojn. Kun tio en la pensoj ni entreprenis la jenan terminaron de kudrado kaj trikado.

La virinoj ofte renkontiĝas kaj volante paroli pri la diversaj okupoj de la virina mondo, ekparolas nacilingve—nur kaj sole pro manko de la necesaj terminoj. La kudrilo tiel intime apartenas al tiu virina mondo, ke Kudra kaj Trika Terminaro nepre estas urĝe bezonata. Ni proponas la jenan bazon por farota pli ampleksa terminaro. Gi estas normiga, ne instrua.

Ni prezentas diversajn novajn vortojn; tiujn ni signas per steleto* († neologismo trovebla aliloke). Ni ne konas aliajn, jamajn aŭ pli taŭgajn, en Esperanto. Se vi konas tiajn, bonvole ignoru niajn, kaj nin informu pri viaj. Ni penis difini laŭ ilia enhavo la diversajn ŝtofojn; tio ne estas tre kontentiga, sed alian rimedon ni ne havis, krom traduko de nomoj. Cu eble? Cu necese? Ĉi tiu malfacilo decidigis nin priskribi la aspekton aŭ la uzojn en nia lando por iuj ŝtofoj. Espereble tio helpas.

Komentojn, plibonigojn kaj kritikojn ni petas.

Leeds, 1947.

Myrtle Verda.

Vilĉjo Verda.

Laborspecoj

Alflikado la surkudrado de pecoj el unu ŝtofo sur fonon el alia ŝtofo, por formi desegnon.

Brodi ornami teksaĵon per fadenoj, variigante la desegnon per diversaj kudreroj (vidu tiun rubrikon) ekz. ĉena, faska, filosta, kuranta, k.s.

Broki enteksi brodsimilan desegnon reliefan.

Fadeneltirado ornamo teksaĵon per la eltirado de apartaj aŭ tipaj fadenoj de vefto aŭ/kaj varpo.

Fliki surkudri aŭ surkudri al truo aŭ difektita parto de vesto aŭ tuko pecon da ŝtofo (kutime precize similan al la ŝtofo de la vesto aŭ tuko mem) por ĝin ripari.

Kroĉeti (Kroĉi) la kroĉ(et)ado estas triksimila laboro por kiu oni uzas maldikan kroĉetilon; la baza kudrero estas la ĉena.

Kudri kunfiksi per fadeno du pecojn da ŝtofo aŭ du apartojn de unu peco; aŭ ornamo per fadeno. Oni tratiras la fadenojn per maldika stangeto, la kudrilo.

Kudrero unu kompleta tratiro per kudrilo kaj fadeno.

Stebi kudri per maŝino (stebilo, stebmaŝino).

Stebero unu kompleta trapiko kaj tratiro per stebpinto.

Ŝtopi plenigi per fadeno truon en ŝtofo (precipe trikoto) farante teksajn movojn, aŭ farante densajn randkudrerojn ĉirkaŭ la truon ĝis pleniĝo.

Tajli, Brodtajlado, Tajlbrodado ornami teksaĵojn, eltranĉante pecetojn, laŭ desegno jam indikita per randa kudrado (vd.); la randon de la truo tiel lasita fortikigas la randkudro (vd. ankaŭ sub **Procedoj**).

Tajlori fari vestojn laŭ la fasono kutima ĉe la viroj. Ĉi tiu vorto ampleksas ĉion rilatan al tiu metio: tajli, fasoni, kudri, gladi, k.c.

Triki fabrikati trikoton (vd.) farante seriojn da maŝoj per du aŭ kvar longaj maldikaj stangoj, la trikiloj. La du bazaj maŝoj estas rekta kaj inversa. Oni faras senfine diversajn desegnojn per alternado kaj diversaj kombinoj de tiuj du, ankaŭ per aliaj rimedoj; ekz. kuntriko (k) de du (aŭ pli) maroj, aldoni maŝojn meze en linio, k.t.p. La dikon de la trikiloj oni mezuras per kalibrilo.

* **Trirokroĉi** kiel la nomo indikas, la trirokroĉado estas hibrido de la trikadado kaj kroĉado. Oni kvazaŭ trikas, uzante kroĉilforman stangon, la trirokroĉilon, sed uzas la ĉenon de la kroĉado aŭ la diversajn maŝojn, k.s. de la trikado, laŭbezzone. (Kroĉettriki).

Specimena recepto por trikado

Vesto trikata Virina subvesto.

Bezonaĵoj 3 uncoj (88 gramoj) da triobla lanfadeno
2 trikiloj de granda (kalibro) 9
1 1/2 metroj da silka rubando.

Mallongigoj (por nomoj de trikeroj (maŝoj)) :

rek=rekta

inv =inversa

kt=kuntriku

et=ĉirkaŭturnu (vd. **Procedoj**).

- Triku dorson kaj antaŭon precize simile.
- Surmetu 84 maŝojn kaj triku 4 cm. da unumaŝaj kolonoj. Poste komencu la desegnon jene :
- 1-a linio : inv 1, rek 2, inv 1, kt 2, ĉt, kt 2, Ct (ripetu ĝisfine de linio).
- 2-a linio : rek 1, inv 2, rek 1, inv 4 (ripetu ĝisfine de linio).
- Ripetu tiujn du liniojn ĝis la trikitajo havas longon de 20 cm. entute.
- Triku 4 cm. da unumaŝaj kolonoj.
- Poste triku laŭ la desegno proksimume 12 pluajn cm. kaj finu per 3 cm. da kolonoj.
- Detriku (forigu de la trikiloj).
- **La Kunmeto** : Kunkudru la du flankojn kaj fiksi la rubandon en du partoj, kvazaŭ ŝelkon.

Procedoj

Aldoni (mallonge ald.): ĉe la trikado: oni pligrandigas la nombron da maŝoj en linio, trikante du maŝojn en unu maŝo jam farita.

Ĉirkaŭturni (mallonge ĉt.): ĉe la trikado: oni aldouas maŝon jene: volvu la lanfadenon unufojon ĉirkaŭ la trikilon, tirante ĝin sube unue kaj transmetante ĝin supere.

Detriki forigi unuope la lastajn trikmalojn tiel, ke ili restos firme trikitaj.

Drapiri orname kovri per gracie pendanta drapo, silko k.s.; aranĝi belaj la faldojn de pendanta kurteno, k.s.

Faltigi kuntiri mallarĝan faldeton en ŝtofo, kaj tion fiksi per kudro aŭ glade.

Faltarigi fari multajn tiajn faltojn, kiel ekz. ĉe kamparaŭa kitelo en Anglujo; kutime oni brodornainas tiujn faltarojn.

Fasoni tiel tajli kaj kunkudri veston, ke ĝi havas belan formon kaj komforte, taŭge, sidas al la figuro de la portanto. **Fasonita** vesto kontrasta kun **Konfekcio** (vd. sub **Diversaj**).

Fintuŝi netigi la lastajn pecetojn de brodaĵo, de farata vesto, orlo, kunkudro, k.t.p. per delikataj kudreroj.

Fliki (vd. sub **Laborspecoj**).

Garni ornamu ion per aldonado de garnituro, bantoj, ĉeniljo, kvastoj, k.s. akcesoraĵoj.

Grefti A. (ĉe la trikado): tiel kuntriki du egojn, ke la rezulto kunigo ne estas videbla.

B. (ĉe flikado kaj ŝtopado): tiel enteksi la egojn de la fliko, ke la nova peco ne estas distingebla for de la originala ŝtofo.

Kuntriki preni du malojn (aŭ pli) sur la trikilon kune por ke en postaj vicoj estu tiesloke nur unu maŝo (mallonge kt.)

Orli fari falditan randon; enfaldi kaj kunkudri la egojn de poŝtuko, jupo, aŭ de ĉia ajn ŝtofo.

† **Paŭsi** trakopii desegnon; la desegno trovigas sur papero, sub kiu kuŝas la robo aŭ brodfono; inter la desegno kaj la ŝtofo kuŝas paperfolio inke aŭ vakse kolorigita. Kiam oni kraĵonas laŭ la desegno la intera folio lasas la desegnon sur la ŝtofo. Oni brodas laŭ tiu paŭsita desegno.

Remburi (simple) plenŝtopi sakon. (Praktike) plenigi poŝforman aŭ sakforman spacon per ia ajn ŝtofo, tiel, ke ĝi molsolidiĝas. Oni povas rembureti flikon dum alflikado (vd. sub **Laborspecoj**) por ilin elstarigi; aŭ plenigi pupon per ĉifonajoj, haroj, k.s.; aŭ kusenon, k.t. p.

Ripari bonigi difekton, ŝiron, tranĉon, rompon, kaŭzitan al ia vesto, k.t.p.; refortikigi eluzitan parton.

Surprovi surmeti faratan veston sur la portonton por eltrovi ĉu modifoj necesas por perfekta fasono.

Surtriki (aŭ **surmeti**) triki la unuan vicon da maŝoj.

Ŝtopi plenigi truon, ekzemple en ŝtrumpo, per entekso de plua lano, aŭ per almeto de fliko.

Tajli A. eltondi ŝtofon en la formoj necesaj por vesto.

B. ĉe la brodado: ornamo brodaĵon per la eltondo de diversformaj truoj, kies randojn oni fortikigas (vd. 1-an desegnon sur paĝo 63).

Tredi enmeti fadenon, ŝnuron k.s. tra truo aŭ truoj, orlo, aŭ ringo k.t.p. Oni tredas fadenon en kudrilon; oni tredas silkan rubandon tra trovico ĉirkaŭ bluz-kolumo; oni tredas stangon tra kurtenaj ringoj, laĉon tra truoj en la ŝuo, k.s.

Triki rekte (mallonge, rek aŭ. rk): Angla metodo: fari maŝon, komence enpuŝante trikilon tra jama maŝo en direkto sama kiel tiu de la trikilo sur kiu la jama maŝo trovigas.

Triki inverse (mallonge, inv): Angla metodo: fari maŝon, komence enpuŝante trikilon tra la jama maŝo en la direkto kontraŭ tiu de la trikilo tenanta la jaman maŝon.

Materialoj

Alpako ŝtofo farita el la teksita lano de besto samnoma, sud-amerika speco de ŝafoj, similaj al la lamoj.

Atlaso mola kaj glacea silkeca ŝtofo; ĝenerale nur unu flanko estas glacea.

† **Bajeto** maldelikata dika lanteksaĵo, ofte uzata por kovri i.a. tablojn k.s. Rafinitan specon oni uzas por kovri bilardan tablon.

Batisto plej delikata lina tolo.

Batisteto tre maldiku batisto, kia estas uzata por virinaj poŝtukoj k.s.

Bombazeno kepreca ŝtofo el silko kaj lano.

Ĉifono ĉifita peco da:eluzita ŝtofo.

Damasko speco de tolo kun enteksita samkolora silka desegno.

Drapo lana ŝtofo, uzata por fari vestojn.

Dreliko speco de fortika kaj nedelikata tolo uzata por sakoj, laborvestoj, tornistroj k.s.

Felo la haŭto de besto, kun aŭ sen la haroj, tanota kaj uzota kiel materialo por vesto.

Felpo ŝtofo simila al veluro, sed havanta harojn pli longajn, plate kuŝantajn.

Felto ŝtofo farita el kungluitaj kaj forte kunpremitaj haroj, fadenoj, laneroj, k.s. Ofte uzata por sorbi skuvibrojn, dampi bruon (ĝi bone malhelpas ke bruoj penetru).

Flanelo mola teksaĵo el lano, varmiga, delikata kaj havanta sorbajn kvalitojn; ofte uzata por subvestoj k.s. dum malvarma sezono.

Flaneleto simila ŝtofo pli maldika.

Fusteno fortika ŝtofo, ofte kepra, farita el kotono kaj lino, kapabla elporti multan uzadon (similas al kotona veltiro).

Haroj ĉio fadensimila, ĉu animala aŭ ne, kiun oni povos uzi por la remburado k.s.; ĉevalajn kaj aliajn longajn oni foje uzas tekse.

Indieno maldika kotona kolordesegna teksaĵo kutime iom glacea.

Kalikoto ŝtofo simila al tolo, iom dense teksita el kotono.

Kalikoteto (=perkal) pli delikata kaj maldika ol kalikoto.

Kamloto dika kaj maldelikata ŝtofo, kutime farita el la haroj de la Angora kapro, miksita kun silko, kotono aŭ lano.

Kanvaso tolo el lino aŭ kanabo; se tre maldense teksita per dikaj fadenoj oni faras sur ĝi brodadon; dense teksitan oni uzas por veloj, tendoj, k.s.

Kapoko kotono de aparta speco, havanta mallongajn barsimilajn fadenojn; multe uzata anstataŭ haroj por remburi pli bonkvalitajn kusenojn kaj matracojn.

Kaŝmira drapo (Kaŝmirajo) mola lanteksaĵo el la lano de la Kalmiraj kaproj.

Katuno maldika, relative malalte kosta, teksaĵo el kotono; ĝenerale la desegno sur ĝi estas surprisata unuflanke kaj ne enteksita.

Kepro sia ŝtofo teksita tiel ke la vefto transiras unu varpan fadenon kaj subiras du aŭ pli, por fari oblikvajn striojn sur la surfaco de la Ŝtofo. Kepri, Kepra. (Kepro estas vorto genra).

† **Korduro** (ankaŭ Korduroĵo) : fortika maldelikata kotona teksaĵo, kies surfaco havas rektajn reliefajn striojn interproksimajn.

Kotono la kruda lanugeca substanco el kiu oni teksas katunon kaj similajn ŝtofojn.

Krepo krispa ŝtofo kutime gazeca, el silko aŭ lano. La vorto estas aplikebla ankaŭ al aliaj substancoj, ekz. kaŭĉuko, papero. (Komp. Krispa=havanta pli-malpli regulajn kaj ordajn ondojn; Krepa=havanta multajn malpli grandajn faltojn kaj ondetojn senordajn).

Kretono fortika senglazura ŝtofo (varpo el kanabo, vefto el lino) kiun oni ofte surprisas per desegno.

Lano kreskaĵo harsimila sur la ŝafoj, sur iuj kunikloj, iuj kaproj, kaj la alpakoj.

Ledo tanita besthaŭto senhara, preparita, por ŝuoj, rimenoj, kaj similaj uzoj.

† **Mohajro** la tekseblaj haroj de la Angoraj kaproj.

Muslino delikate malpeza katuno, uzata por inaj vestoj, kurtenoj, k.t.p.

Nankeno ŝtofo el naturkolora kotono (laŭ nomo de urbo en Ĉinujo).

* **Nilono** plej moderna (1947) materialo modpopulara por virinaj ŝtrumpoj (ankaŭ aliaj objektoj, ekz. broŝaroj k.s.)

Pelto preparita felo, ĝenerale belhara, uzebla por fari aŭ ornamvestojn.

Perkalo delikata sed dense teksita katuno, tia kian oni uzas por fari naktukojn.

* **Plasto** ĉiu el la multaj produktaĵoj faritaj el plastikaj substancoj, multitaj ĉirkaŭ, sur, aŭ en modlilo aŭ muldilo; ofte koloraj, klare travideblaj, pluvrezistaj, kaj fortikaj.

Plumo(j) la birdaj kovraĵoj uzataj kiel garnituroj aŭ kiel remburaĵoj por kusenoj.

Pluŝo ŝtofo simila al veluro, sed havanta pli longajn harojn.

Punto delikata aĵureca retaĵo, kutime el silko aŭ maldika katuno, kun arte belaj desegnoj (ofte kroĉtrikita).

Repso fortika ŝtofo el lano kaj kotono, iom simila al korduro (vd.)

Reto malaro; fadeno tiel teksita aŭ trikita, ke ĝi faras seriojn da ringoj aŭ kvadratoj k.s.

† **Sarseno** (sarseneto) dolĉe mola dika silko nun plej ofte uzata kiel subŝtofo.

Sergo speco de diketa fortika kepra ŝtofo, portata precipe por peza uzado.

† **Silesio** ĉiu el la diversaj maldikaj ŝtofoj netrasideblaj, uzataj por fenestrokovraĵoj.

Silko delikata ŝtofo farita el la fadeno brila produktata de iuj raŭpoj (kaj iuj araneoj).

Stamino vualeca ŝtofo el kotono, nedense teksita, kun maloj iomete pli larĝaj ol tiuj de muslino.

Ŝtofo ĉia substanco ĉu teksita, trikita aŭ alimaniere produktita, (ĉi tie uzata kun la senco) uzebla por vestoj.

Tafto speco de maldika silka ŝtofo, teksita tre glacea.

Teksaĵo ĉia produktaĵo de teksmaŝino.

Tiko speco de fortika tolteksaĵo kun duopaj fadenoj. Ofte uzata por kovri matracon.

Tolo teksita ŝtofo el kanabo aŭ lino, uzata por bonaj vestoj kaj litaj tukoj.

Trikoto la rezultato de la trikado, precipe ĉe delikataj materialoj. Bedaŭrinda vorto! Oni bezonas pli taŭgan, por eviti konfuzon inter vesto trikota (kiun oni trikos) kaj vesto trikota (el trikoto). Trikotaĵo estas ŝtofo jam trikita!

Tulo delikata kaj travidebla retaĵo ofte uzata por vualoj.

Veluro silka, kotona, aŭ lana ŝtofo, unuflanke densteksa, aliflanke havanta mallongajn haretojn.

* **Teria veluro** veluro, kies haretoj restas netranĉitaj kaj iom pli longaj.

† **Vincjo** forta ŝtofo el lano kaj kotono, kun lanuga surfaco uzata por iuj eksteraj vestaĵoj.

† **Vincjeto** simila ŝtofo pli maldika, uzata. en Anglujo por dormvestoj, k.s.

Galanterio

Barto balena “dento” (osteca lameno) uzata por rigidigi vestojn k.s.

Buko (vd. sub **Ligiloj**).

Butono (vd. sub **Ligiloj**).

† **Ĉeniljo** velureca ŝnuro uzata ĉe la garnado.

Eĝrubando rubando pli aŭ malpli dika, larĝa, fortika, uzata plej ofte por fortikigi kaj protekti la eĝon de ŝtofo, de matetoj, de tapiŝoj.

Eĝtubo tubforma rubando, enhavanta ŝnureton, iam uzata por ornamo la eĝojn de koltruo, roba poŝo, k.s. (Ankaŭ Tubrubando).

Elasta rubando -ŝnuro : ĉio tia, kiu estas elasta, etendebla, streĉebla.

Fadeno silka aŭ kotona; longa maldika kuntordaĵo de multaj harecaj fibroj taŭgaj por la kudro, stebo, brodo, k.t.p.

Falbalo krispa larĝa rubando alkudrebla sur jupon k.s. por ornamo.

Fibulo (vd. sub **Ligiloj**).

Franĝo vico da proksime pendantaj kvastetoj, fadenoj, kutime el silko, per kiu oni borderas aŭ alie ornamas veston, kusenon, meblon.

Galanterio ĉia akcesora ornamaĵo aŭ utilaĵo rilata al vestaĵoj aŭ tualeteto.

Galono ŝnuro aŭ rubando iom peza, ofte el oraj aŭ arĝentaj fadenoj, uzata por ornami vestojn kaj uniformojn; ankaŭ por indiki rangon, oficon (pli peza ol ĉeniljo).

Garnituro garnaĵo; ĉia objekto ne nepre necesa, sed almetita por pli-beligi.

Ĵaboto punta aŭ alia ornamajo pleniganta dekolton aŭ brustan spacon ĉe bluzo aŭ robo.

Krispo ondetara ŝtofo, iam uzata kiel kolumo.

Kvasto fadenoj pendantaj faske aŭ kvazaŭ peniko, kutime silkaj, uzataj kiel dekoraciaĵo (ankaŭ Kvato, Peniko).

Mercero la komercado per kaj pri galanterio kaj kudraj akcesoraĵoj.

Pasamento ŝnuro aŭ rubando simila al Galono (supre) sed pli delikata, ofte el silko.

Rimeno leda rubando, por ligi aŭ fiksi ion.

Rubando strio el silko aŭ kotono, taŭge kolora, per kiu oni ligas, ornamas, bantas, k.t.p.

Tuko peco da ŝtofo kun definitiva celo, uzo : tablotuko, naztuko, vindtuko, viŝtuko, k.c.

Iloj

Bobeno cilindroforma objekto (kun du diskaj flankoj kutime) sur kiu oni volvas fadenon.

Fibulo sendanĝera pinglo, sekurpinglo.

Fingringo protekta kovraĵo por la fingropinto.

Framo kadro sur kiu oni streĉas surbrodatan ŝtofon.

Kalibrilo mezurilo por la diko de trikiloj k.t.p.

Kroĉetilo maldika, malgranda stango kun hoketo, uzata ĉe la kroĉetado.

Kudrilo malgranda stangeto havanta akran pinton kaj longan trueton, per kiu oni tiras fadenon tra drapo kaj ĉiaj ŝtofoj.

Maŝtenilo ilo, ofte kun formo de longa fibulo, kiun oni tredas tra la maŝoj de trikado, por provizore teni ilin dum oni faras alian procedon.

Mezurrubando mezurilo kun formo de rubando, markita laŭ la uzataj (naciaj) mezurunuoj.

Modelfolio papera folio kun la formo de la aparta vestoparto kiun oni tajlas. Oni kuŝigas ĝin sur la ŝtofo kaj aŭ tajlas ĉirkaŭe, aŭ markas ĉirkaŭe kaj tajlas laŭ la marko.

Navedo bobenujo aŭ -ingo, kiu en stebilo aŭ teksmaŝino portas la fadenon tien-reen (ankaŭ Naveto).

Numerilo ĉiu el la diversaj netoj uzataj por registri aŭ "memori." la nombron da triklinioj aŭ trikeraj jam faritaj k.s.

Pinglo stangeto, kutime metala, kun pinto ĉe unu ekstremajo kaj kapeto ĉe la alia; uzata por provizora kunfiksado de pluraj ŝtofpecoj.

Stebmaŝino maŝino kiu kunfiksas pecojn da drapo, aŭ alia ŝtofo kvaazaŭ kudrante. Plej ofte ĝi kunplektas du fadenojn, el kiuj unu estas sur bobeno en navedo, la alia treditra tra stebpinto (simila al kudrilo). Kutime oni funkciigas stebmaŝinon per pedalo, sed ekzistas ankaŭ multaj elektraĵoj, kaj aliaj mane funkciigataj (ankaŭ Stebilo).

Tondilo instrumento per kiu oni tajlas la ŝtofon, konsistanta el du kunpivotantaj klingoj.

Transpresaĵo (-ilo) maldika paperfolio sur kiu desegnaĵo estas presita per vaksa inko. Oni almetas nin sur ornamotan veston k.s. kaj gladas la malantaŭon. Tio impresas la vaksan desegnon sur la veston, kaj laŭ tio oni brodas.

Tredilo instrumento per kiu oni tiras fadenon tra truoj (ekz. en kudrilo, aŭ en stebpinto) aŭ tra la tubo de orlo (ekz. ĉirkaŭ la zono de vira piĝama pantalono, aŭ de virina kalsono).

Trikiilo stango de difinita diko, kun pinto (kaj kutime ankaŭ kapeto), per kiu oni trikas.

Trikiokroĉilo diketa trikiilo, kun hoketo (kaj kutime ankaŭ kapeto) simila al tiu de kroĉilo sed kutime pli granda.

Ligiloj

Agrafo hoketo kun ringetoj aŭ truoj, kiuj ebligas kudri ĝin al vostajo.

Agrafingo stangeto (fadendika) kies ambaŭ ekstretoj estas ringoj por ebligi kudron sur veston. Agrafo trovigas, ekz., sur unu basko kaj agrafingo sur la alia.

Banto ligo per du ŝnuroj aŭ rubandoj, tiel farita, ke per tiro oni povas malligi ĝin.

Falsbanto tia ligo sed kudrita por ne malligigi, kaj uzata por kaŝi agrafon, k.s.

Broĉo fibulo kun ornama disko aŭ juvelo sur unu stango.

Buko ligilo kutima ĉe rimenoj kaj zonoj, precipe ledaj, konsistanta el metala ringo kun transversa stangeto, sur kiu trovigas nefiksita “langeto” el metalo, kiu malhelpas elgliton de la rimeno.

Butono tubero aŭ disko, kudrata sur vesto kaj puŝata tra truo por kunteni, ekz la jakan fronton.

Fibulo sendanĝera pinglo; ĝi konsistas el longa pinglo, kies pinto estas turnita al la kapo kaj kovrata per ŝirmilo tie fiksita.

Laĉo beleta ŝnuro uzata por ligfiksi ŝuon, korsajon k.s.

Laĉmetalo unu el la metalaj pecetoj, fiksitaj al ĉiu ekstremo de laĉo por faciligi tredadon.

Pinglo stangeto kun kapeto kaj pinto.

Prembutono metala butoneto en du partoj; unu parto (prembutoningo) povas fiksi sin sur la alian per iom forta premo; oni apartigas per pli forta tiro; ofte uzata ĉe jupligejo sub agrafoj, kiuj estas pli firmligaj.

Ŝnuro orde kuntorditaj fadenoj aŭ haroj.

* **Zipligilo** rapide fermebla ligilo por longaj aperturoj. Ĝi konsistas el vico da hoketoj sur ambaŭ flankoj de la aperturo, kiujn oni povas tuj interkroĉigi per (zip-) fermilo. (Oni aŭdas sonon similan al *zip* ĉe la uzado). **Tirligilo**

Zono rimeno aŭ rubando ĉirkaŭ la talio (kaj ofte ĉirkaŭ alia korpoparto).

Diversaj vortoj

Apreturo kemia glazuro ofte uzata por finpretigi ŝtofojn, precipe malaltekostajn tolojn.

Bulo (Lanbulo) globforma stato de lanfadeno preta por trikado.

Bordero ia ajn ornama aranĝo de ŝtofrando.

Ĉirkaŭturni aldoni maŝon jene: metu la lanfadenon sub kaj super la stangon tiel, ke la fadeno ĉirkaŭiras la stangon.

Dufaldo (Interna, Ekstera) duobla platfaldo, aranĝita pare (vd. desegnon sur pago 63).

* **Eskalopoj** serio da duonrondoj, kiuj ofte anstataŭas orlon aŭ alian randan ornamon.

Faldo ĝenerala vorto por ĉiuj procedoj aŭ drapiroj, kiuj necesigas duobligon de la ŝtofo. Vidu: **Platfaldo**, **Dutaldo**, **Pintfaldo**, **Refaldo**, **Fiksaldo**.

Falto tre malgranda faldo kudrita aŭ premita tiel ke pli restos videbla; neregula faldeto lasita de malbona glado. (Pintfaltoj= plej malgrandaj faltetoj ornamaj).

Fasko (Lanfasko) ringforma stato de lanfadeno, antaŭ ol buligo por trikado (ankaŭ Lanringo).

Fiksfaldo (Fiksita Faldo) faldu uzata por mallongigi veston k.c. kudrita aŭ alie firmigita.

Inversigi turni la internon de ŝtofo eksteren pro pli bona aspekto

Junto vorto uzebla anstataŭ Kunkudro (vd.)

Kolonoj strioj faritaj per maŝoj en la sama loko en ĉiu linio.

Konfekcio vestoj jam faritaj, kaj aĉetataj rekte el la vendejo senmezure; :vestoj ne faritaj laŭ speciala mezuro de portonto. Kontrastas kun Fasonitaj Vestoj.

Kruckolora silkajo teksita el malsamkoloraj vefto kaj varpo; laŭ vidpunkto kaj lumo unu koloro aŭ la alia, aŭ ambaŭ, vidigis.

Kunkudro kutima vorto por ĉia kunfiksejo de ŝtofoj; flanke laŭ pantalone, sube laŭ maniko.

Ligo kunvolvo de ŝnuro, rubando, k.s. por kunteni du pecojn; nodo, banto.

Modo vestmaniero, stilo, siatempe populara.

Modellibro ĉia eldonaĵo por prezento de novaj (freŝaj) manieroj, stiloj, k.t.p. (ankaŭ Modgazeto).

Nodo tubera ligaĵo de ŝnuro k.s. (vd. Ligo).

Orlo rando de ŝtofo refaldita kaj kudrita tiel, ke kruda ego estas protektata kaj nevidebla.

Pintfalto (vd. supra Falto).

Platfaldo faldo glade firm-markita por ornami aŭ doni formon al vesto.

Provpupo torso de pupo homgranda, kun pli-malpli natura formo, kiu portas veston faratan.

Refaldo faldo ĉe vestrando, kolumo, por montri la flankon internan.

Subŝtofo ĉia Stalo uzata interne de vesto aŭ por plia diko, aŭ por plia komforta; kutime malpli dika, ofte silka.

† **Ŝika** (pli prefere * Ĉika) elstare laŭmoda, beleta, moderne eleganta.

Tekseĝo la natura sentranĉa longa ego de la teksita ŝtofo, kun ĉiuj returnoj de la veno. Ofte kun pluraj varperoj.

Varpo la fadenaro kuŝanta laŭlonge en la teksaĵo.

Varpero unu tia fadeno.

Vefto la fadenaro kuŝanta transverse en teksaĵo.

Veftero unu transversiro de vefto.

Ornamaĵoj

Vidu sub rubriko **Galanterio** :

buko, butono, ĉeniljo, eĝrubando, brodaĵo, falbalo, franĝo, galono, krispo, kvasto, pasamento, rubando.

Vidu sub rubriko **Ligiloj** :

barto, broĉo, laĉo.

Vidu sub rubriko **Procedoj** :

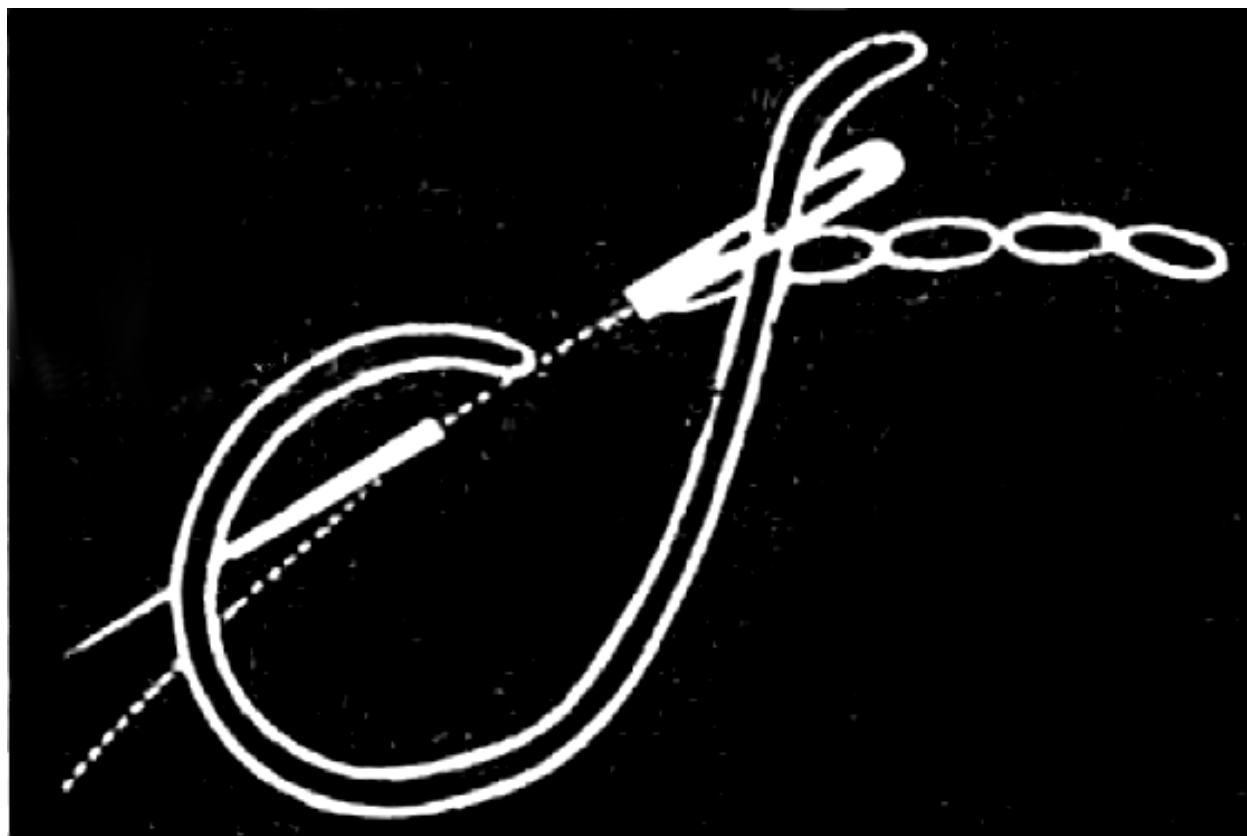
falto, faltarigo, faldo, dufaldo, kolonoj, orlo.

Vidu sub rubriko **Laborspecoj** :

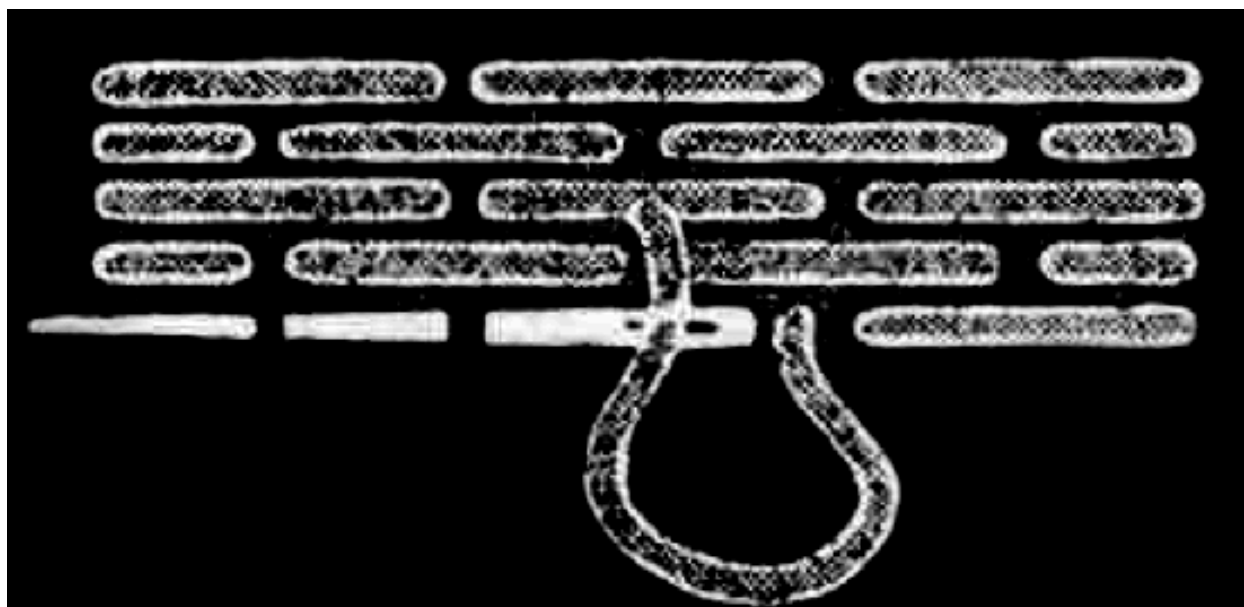
Fadeneltirado, tajlado.

Diversaj kudreroj

La ilustraĵoj estas el la libreto *Stitches by Penelope* (Kudreroj de Penelope), kaj estas presitaj laŭ la afabla permeso de la eldonistoj, Wm. Briggs & Co., Ltd.

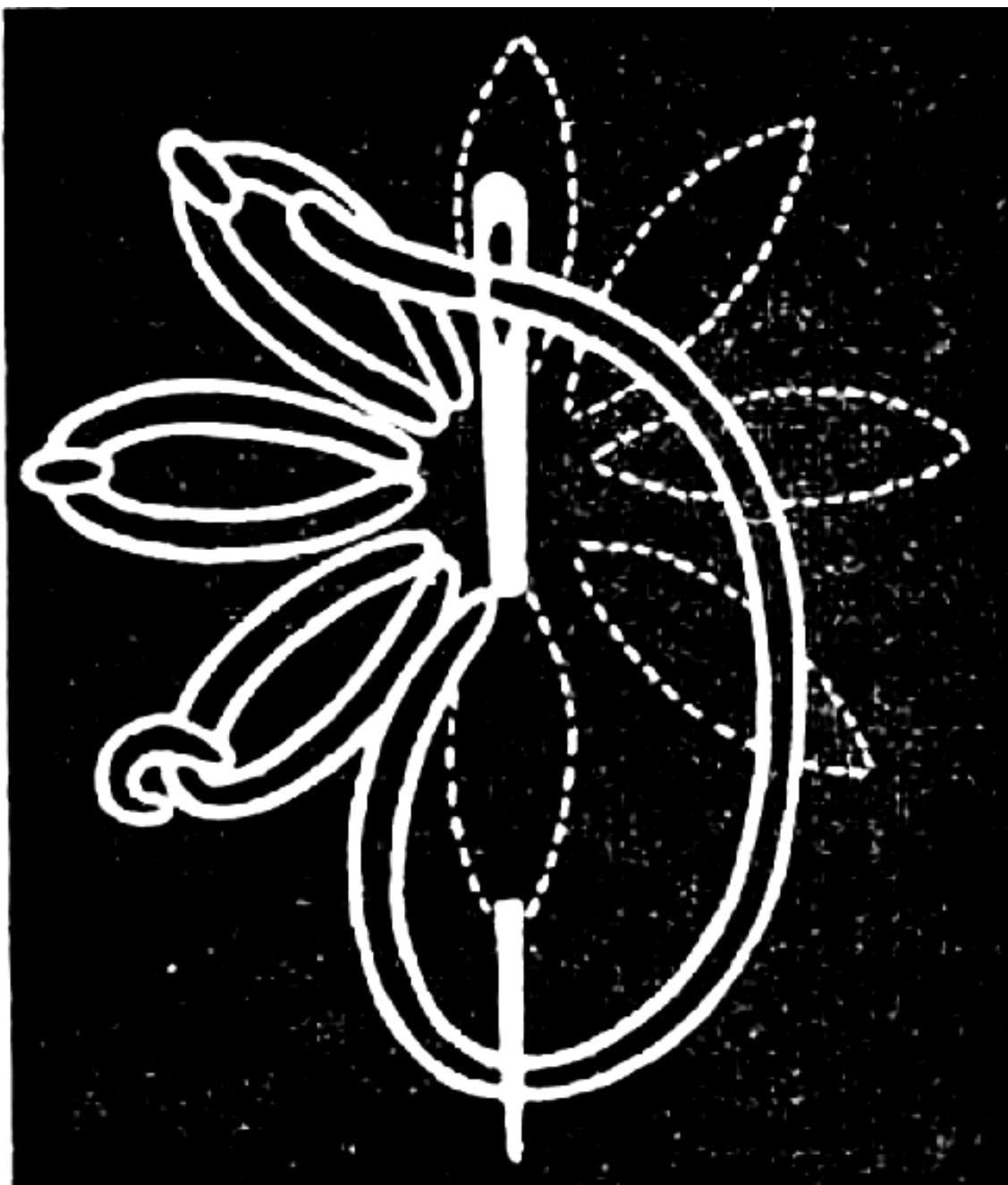
Retroira

Pleniga

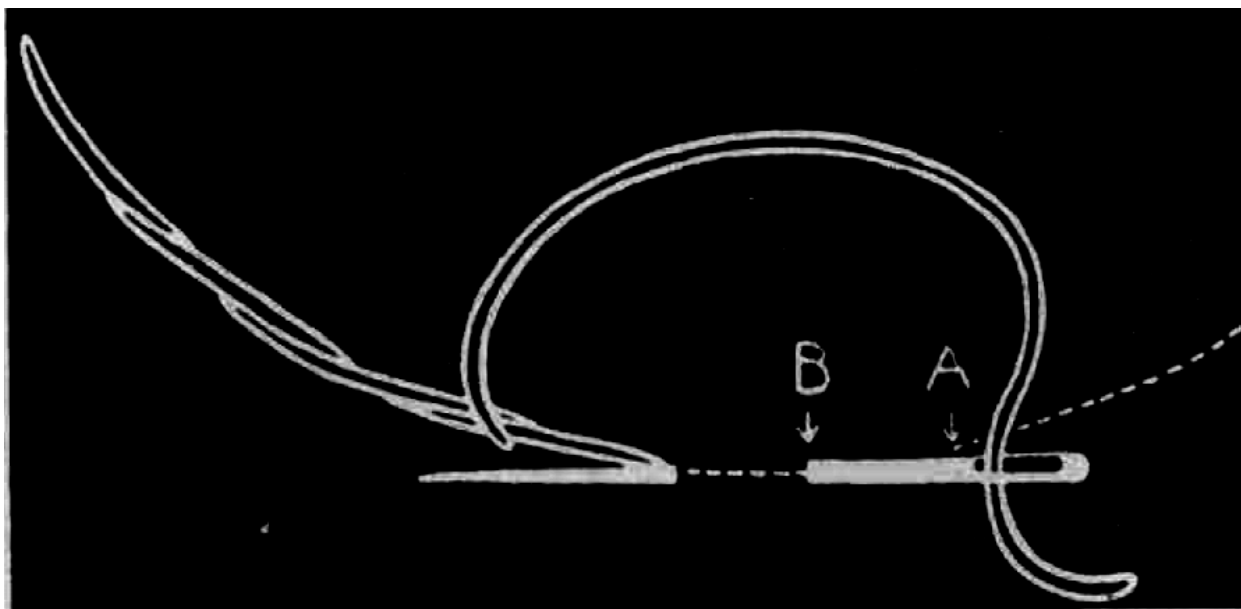
Galopa aŭ Kuranta

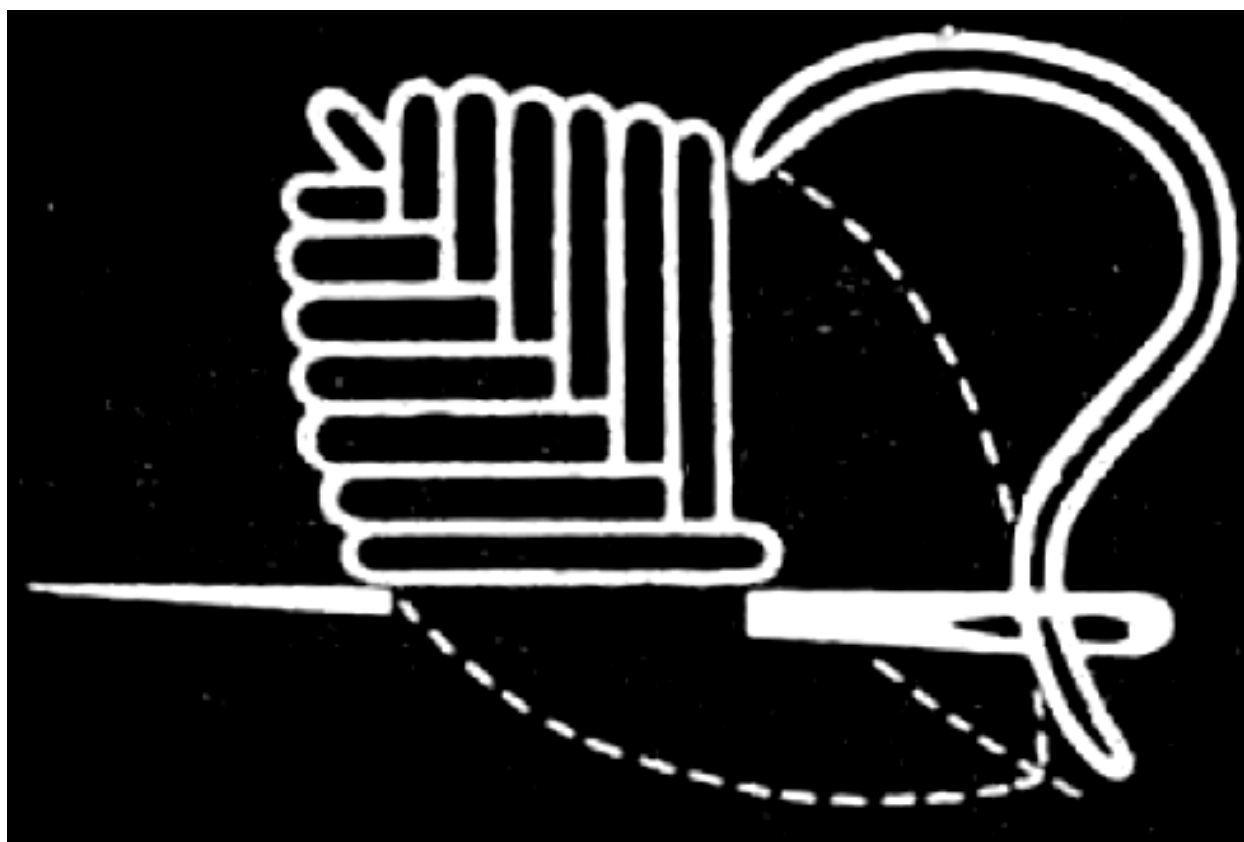
Petala

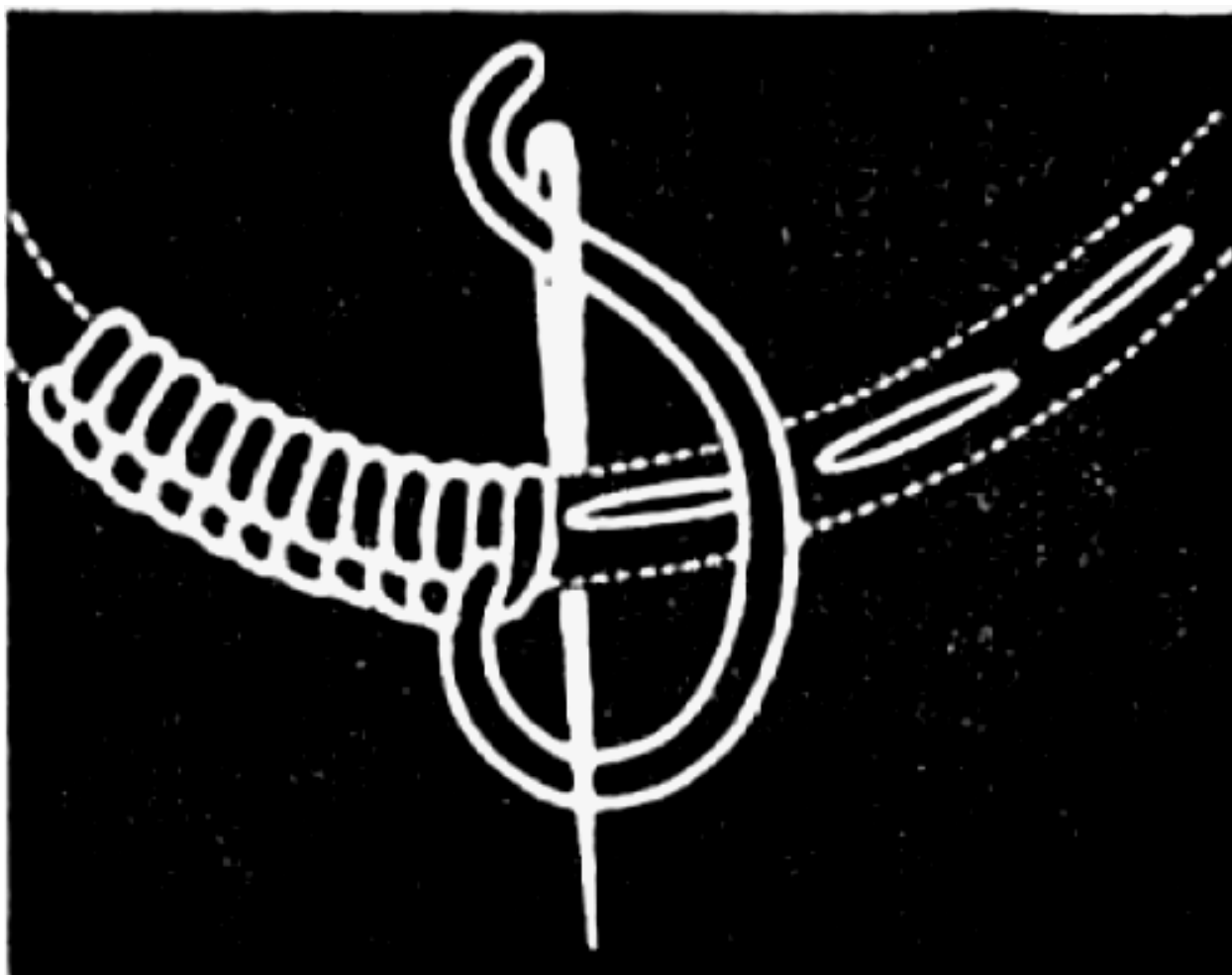
Ĉena

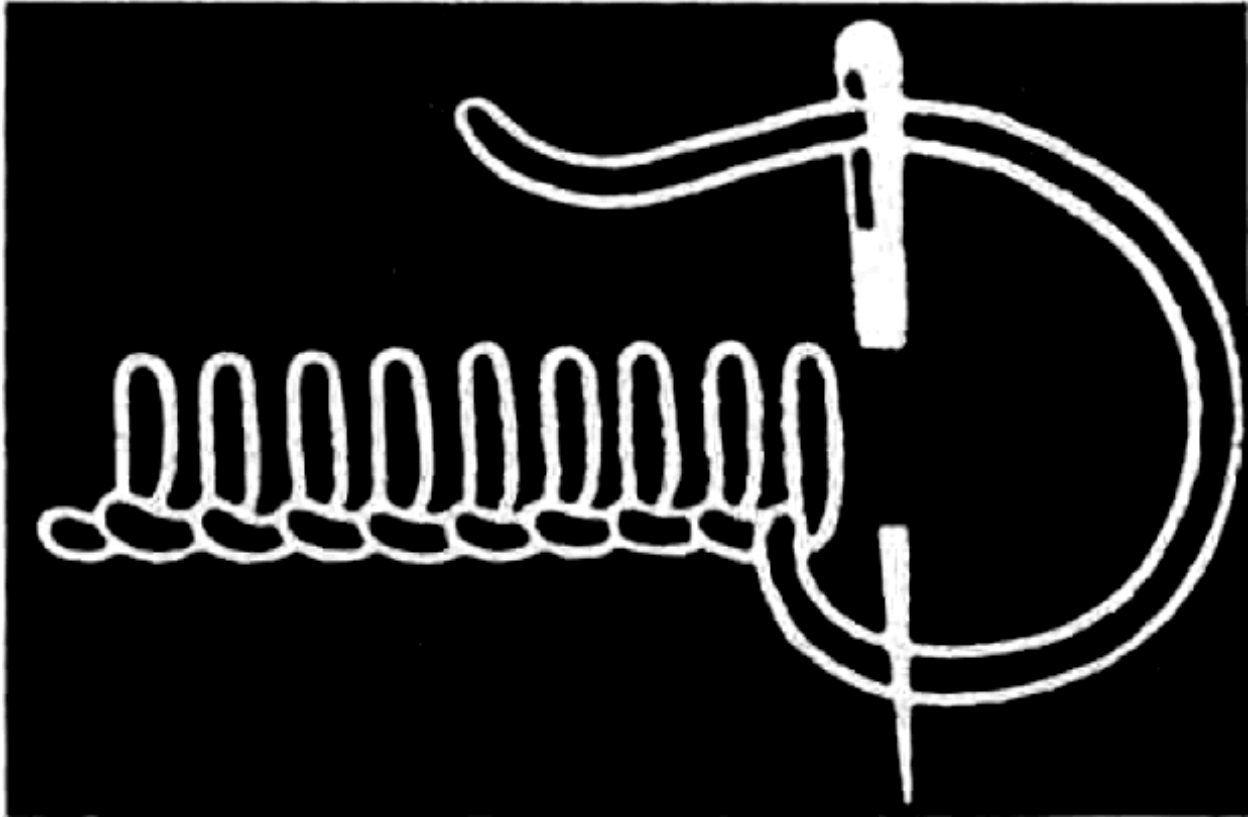
Kontura

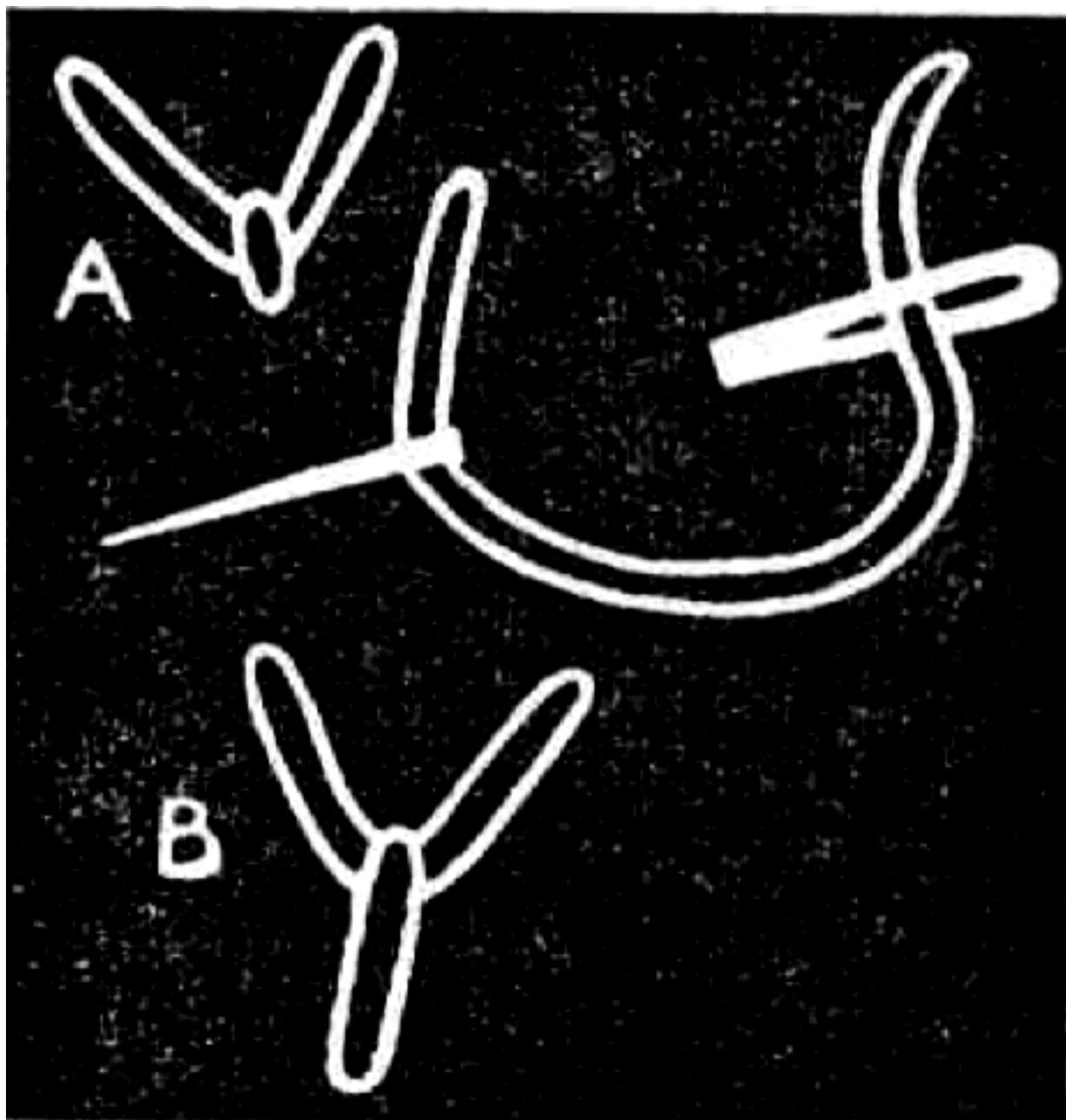
Fișata (ank. Pleniga)

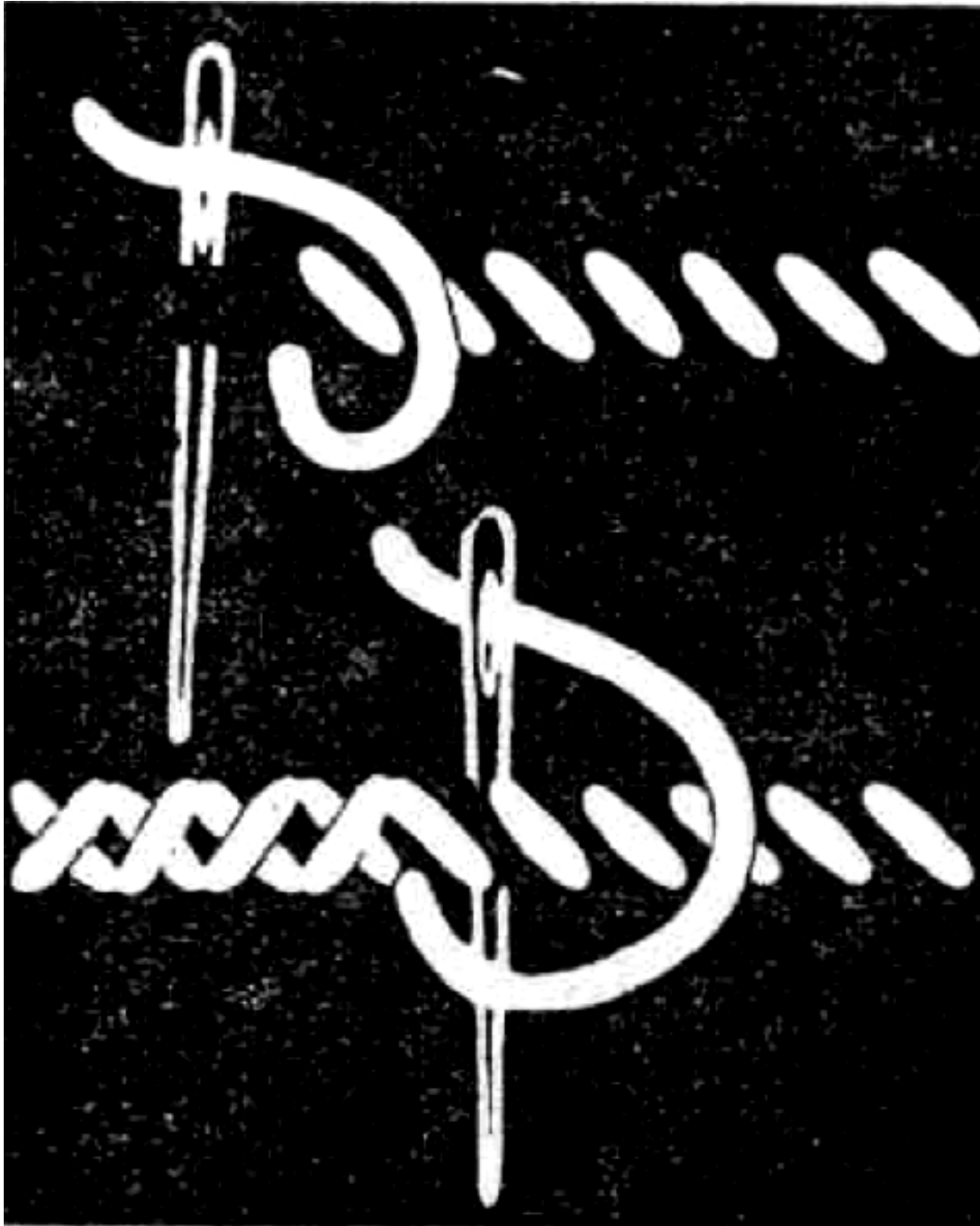
Rand(bind)a
pli densa, meze sur ștofo

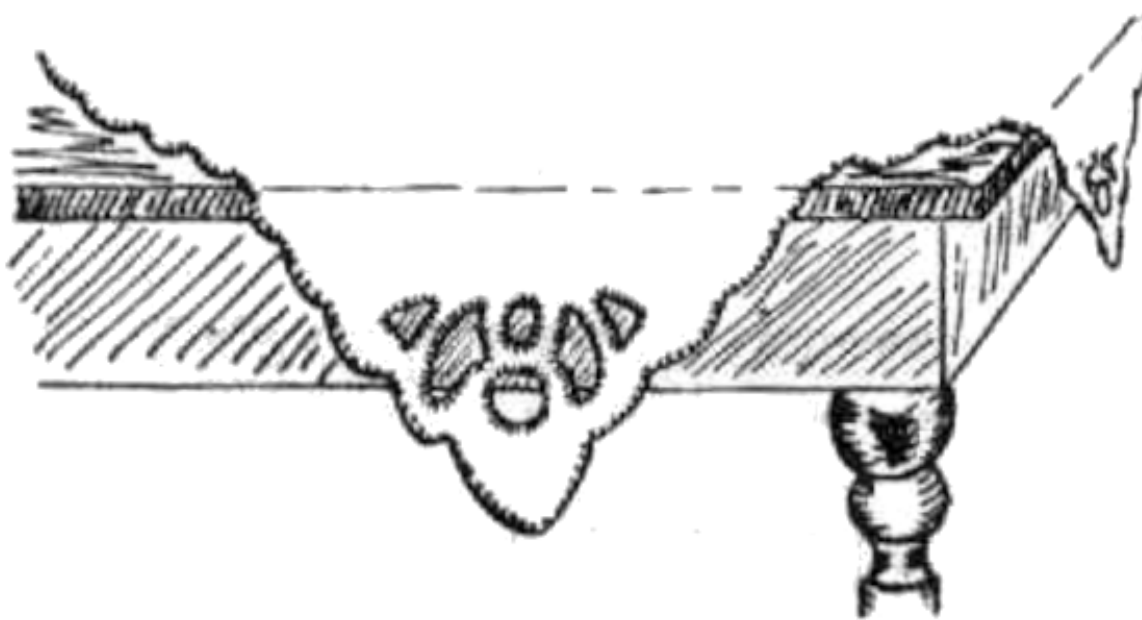
Rand(bind)a

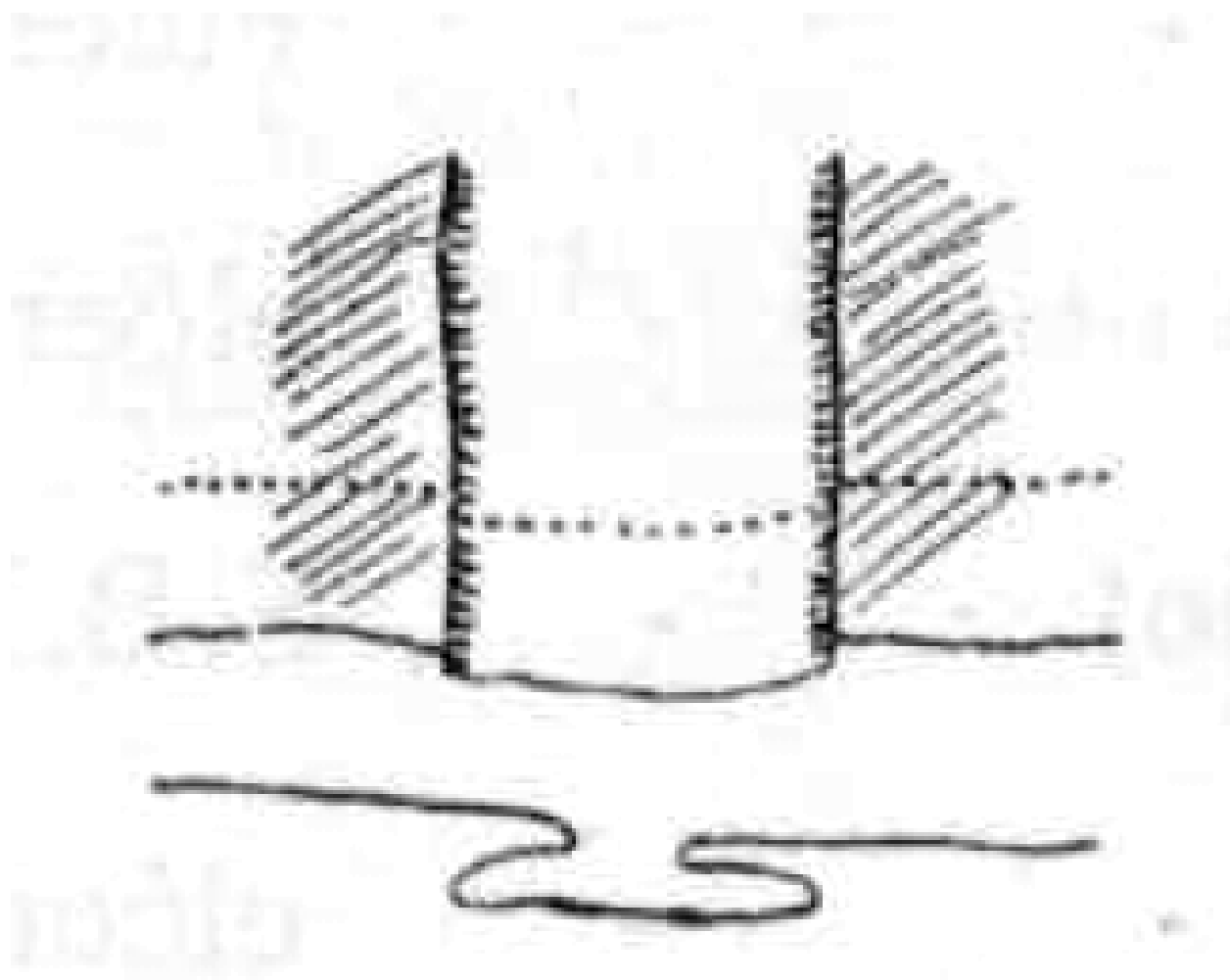
Mušpašoj aŭ Kokspuro

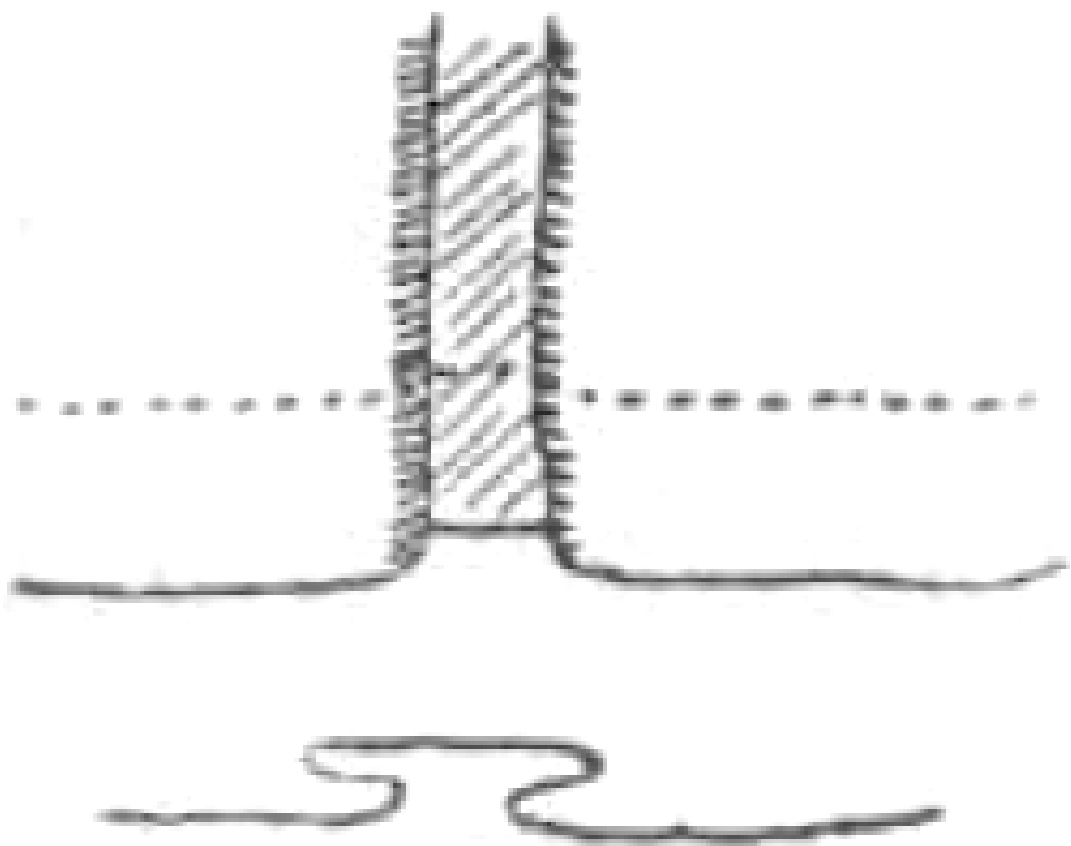
Kruca

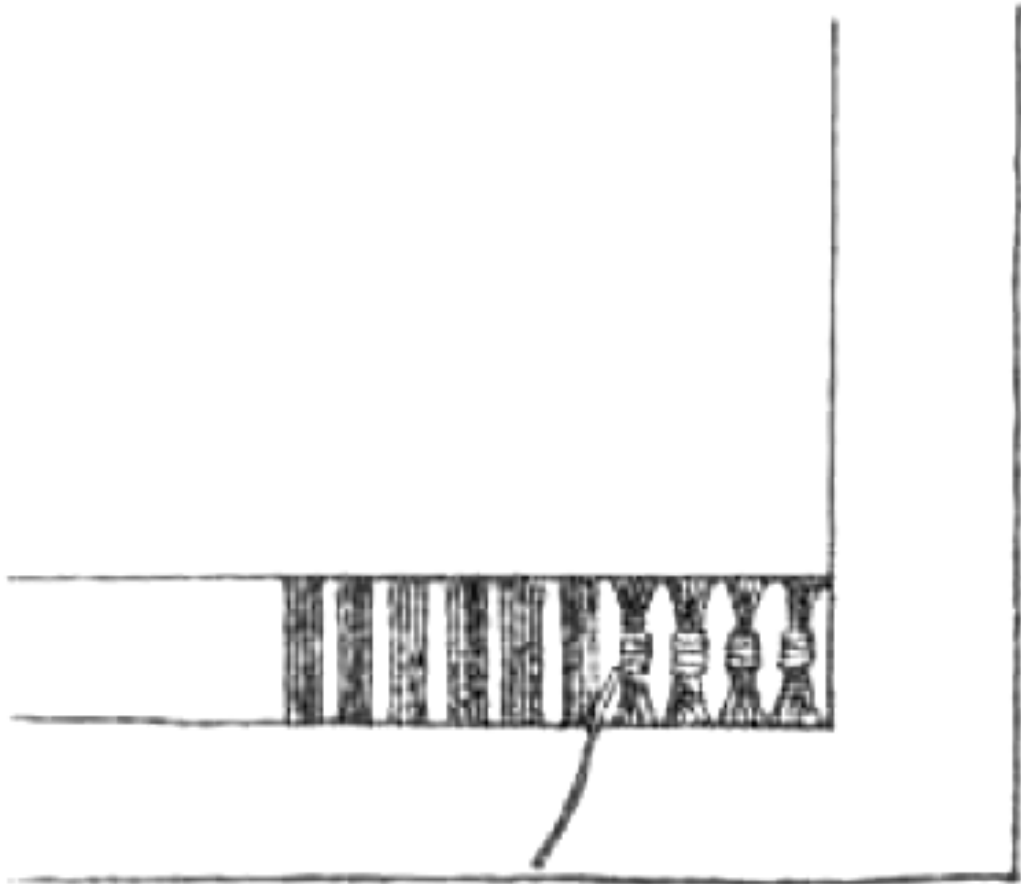
Tajlita Tablotuko

Orlo de jupo montranta dufaldon (eksteran)

Juporlo montranta dufaldon (interan)

Faskoj

Mallongigoj

k.t.p. kaj tiel plu

k.c. kaj cetere

k.s. kaj simile

vd. vidu

TERMINAROJ

eldonitaj de U.E.A.

- 1. Fervoja Terminaro** - elĉerpita
- 2. Armea Terminaro** - elĉerpita
- 3. Aeronautika Terminaro** - elĉerpita
- 4. Terminaro por Infanludoj** - S.B.E.T.
- 5. Radio-Terminaro** - elĉerpita
- 6. Muzika Terminaro** - Butler kaj Merrick
- 7. Filatela Terminaro** - H.M. Scott
- 8 Leĝa Terminaro** - A.Mildwurf
- 9. Kudra kaj Trika Terminaro** M. kaj V. Verda

N-roj 4 kaj 6–9 ankoraŭ haveblaj ĉe U.E.A. po 10 pencoj aŭ 3 respondkuponoj afrankite.

KUDRA kaj TRIKA TERMINARO

M. kaj V. VERDA

1947

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO
Heronsgate, Rickmansworth, Herts., Anglujo

6786

*Printed by Sumfield
Day Ltd Eastbourne, England
(36492)*